

Õhusaasteloa muutmine**I. ASJAOLUD**

Bong Eesti OÜ (registrikood 10919862; aadress Jõe tn 17, Kohila alev, Kohila vald, Rapla maakond, 79808) esitas 05.06.2017 Keskkonnaametile õhusaasteloa muutmise taotluse ja lubatud heitkoguste (edaspidi LHK) projekti, mis registreeriti dokumendihaldussüsteemis numbriga 15-2/17/6943. Bong Eesti OÜ (edaspidi ka käitis) taotleb paberist kirjatarvete tootmisel (EMTAKi kood 17231) tekkivate saasteainete õhku väljutamiseks antud õhusaasteloa muutmist.

Keskkonnaamet andis Bong Eesti OÜle 13.10.2015 õhusaasteloa nr L.ÕV/326862. Käitis taotleb õhusaasteloa muutmist uued kemikaalide (trükipärid, pesuained) kasutuselevõtu tõttu.

Keskkonnaameti Lääne regioon kontrollis esitatud materjalide sisu vastavust atmosfääriõhu kaitse seadusele ja keskkonnaministri 27.12.2016 määruse nr 74 (edaspidi määrus nr 74) „Õhusaasteloa taotlusele ja lubatud heitkoguste projektile esitatavad täpsustatud nõuded, loa taotluse ja loa vormid¹“ nõuetele. Taotlusmaterjal vastas pärast täpsustuse tegemist 03.07.2017 nõuetele. Keskkonnaamet teatas Bong Eesti OÜle taotlusmaterjali alusel õhusaasteloa muutmise menetluse algatamisest 10.07.2017 kirjaga.

Keskkonnaamet avalikustas keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi ka KeÜS) § 47 lg 2 alusel 10.07.2017 teate õhusaasteloa taotluse menetlusse võtmisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Avalikustatud teate kohta arvamusi ei laekunud. Keskkonnaamet jättis KeÜS § 47 lg 2 alusel teate menetluse algatamisest kohalikus või maakondlikus ajalehes tegevusega kaasnevat vähest keskkonnahäiringut arvestades avaldamata. Keskkonnahäiringu võib väheks hinnata saasteainete heitkoguste, arvutusliku hea õhukvaliteedi säilimise, lähima elamu kauguse ja kaebuste puudumise tõttu. KeÜS § 46 lõike 1¹ sätet arvestades jättis Keskkonnaamet kavandatud tegevuse asukoha kinnisasjaga piirneva kinnisasja omanikud teavitamata, sest kavandataval muudatusel on väheoluline mõju.

Lähtudes KeÜS § 43 lõikest 1 saatis Keskkonnaameti Lääne regioon 10.07.2017 kirjaga Bong Eesti OÜ taotlusmaterjali Kohila Vallavalitsusele seisukoha avaldamiseks. Kohila Vallavalitsuse arvamust laekunud ei ole.

KeÜS § 48 lõike 1 alusel saatis Keskkonnaameti Lääne regioon xx.08.2017 Bong Eesti OÜle ja Kohila Vallavalitsusele muudetud õhusaasteloa eelnõu ja õhusaasteloa muutmise korralduse eelnõu arvamuse ning seisukohtade kirjalikuks esitamiseks. *Bong Eesti OÜ s vastus ... Kohila*

Keskkonnaamet avalikustas keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi ka KeÜS) § 48 alusel *xx.08.2017* teate muudetud õhusaasteloa eelnõu ja õhusaasteloa muutmise korralduse eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Õhusaasteloa ja õhusaasteloa andmise korralduse eelnõud on avalikkusele kättesaadavad Keskkonnaameti veebilehel aadressiga <http://dhs-adr-kea.envir.ee/>. Avalikustatud eelnõude kohta arvamusi *laekunud ei ole/laekus xx.xx.2017 ...*

II. KAALUTLUSED

Käesolev Keskkonnaameti korraldus ja sellega muudetav õhusaasteluba nr L.ÕV/326862 põhineb keskkonnaseadustiku üldosa seaduse, atmosfääriõhukaitse seaduse (edaspidi ka AÕKS) ja selle alamaktide ning teiste keskkonnavaldkonda reguleerivate õigusaktide nõuetel. Õhusaasteloa muudab AÕKS § 99 alusel Keskkonnaamet.

Käitise põhitegevuseks on paberist kirjatarvete tootmine (EMTAKi kood 17231), muuks tegevusalaks on tööstuslik värvi kasutamine (SNAP kood 060108). Tootmisterritooriumi aadress on Jõe tn 17, Jõe tn 15, Kohila alev, Kohila vald, Rapla maakond, 79808; katastritunnuste numberkoodid on 31801:001:0010 ja 31801:001:0050. Käitise heiteallikateks on tsehhi üldventilatsioon, ribapaberi pneumotransportimise süsteem, pakkeruumi ventilatsioon, reproruum (UV kiirgusel trükiplaatide ilmutamine). Tootmises kasutatakse kuni 4,459 tonni orgaanilisi lahusteid aastas. Õhuheitmete koguse vähendamiseks kasutatakse pneumotransportsüsteemi tsüklonit püüdeefektiivsusega on 98%. Tootmises kasutatakse paberit, silikoonpaberit, aknakilet, kemikaale (värvid, liimid, lahustid jm) ja toodangu pakendamiseks ümbriskilet, pappi ja puitaluseid. Käitises on kuus ümbrikute tootmise liini ja üks koti tootmise liin. Liinide puhastamiseks kasutatakse lakibensiini, denatureeritud tehnilist piiritust ja atsetooni. Lakibensiini kasutatakse võllide jm detailide puhastamiseks silikoonliimist. Denatureeritud tehnilist piiritust kasutatakse võllide jm detailide puhastamiseks iseliimuvast lateksliimist ja atsetooni kasutatakse trükiplaadi alusvõlli puhastamiseks. Kõik tootmise liinid on ühendatud pneumotranspordisüsteemiga, mille abil kogutakse ümbrike külje- ja aknalõiked ning suunatakse torustiku kaudu tsüklonisse. Õhu väljatõmmet tekitab ventilaator, mis on ühendatud elektrimootoriga. Tsüklonist väljuv õhk läbi filtri, mis kogub õhus oleva tolmu. Kemikaalide kasutamisel eralduvad lenduvad orgaanilised ühendid, mis suunatakse välisõhku kahe ventilatsiooni ava kaudu. Reproruumis, mis asub Jõe tänav 15 kinnistul, toimub trükiplaatide ilmutamine ultraviolettkiirgusega, milleks kasutatakse UV lampe. Selle tulemusel viiakse välisõhku osooniheitmeid.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lg 1 ja lg 2 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu¹“ ei käsitle käitise põhitegevusala paberist kirjatarvete tootmist, seega keskkonnamõju eelhindamist ei tehta.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lg 1 ja lg 2 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu¹“ § 15 lg 1 kohaselt tuleb keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang anda lenduvate orgaaniliste ühendite kasutamisel, kui ainete, esemete või toodete pinnatöötlus orgaaniliste lahustite kasutamisega,

näiteks viimistlemine, trükkimine, katmine, rasvaärastus, veekindluse tagamine, kruntimine, värvimine, puhastamine või impregneerimine, kui orgaaniliste ainete kulu on üle 50 tonni aastas või üle 150 kilogrammi tunnis. Bong Eesti OÜ käitises kasutatakse kuni 4,459 tonni orgaanilisi aineid aastas ja 0,51 kilogrammi tunnis, seega ei ole keskkonnamõju eelhindamine vajalik.

AÕKS § 91 lg 2 p 3 ja § 98 lg 1 p 3 sätestavad, et õhusaasteloa taotlusele ja LHK projektile tuleb kanda kõigist käitise tootmisterritooriumil paiknevatest heiteallikatest kokku iga väljutatava saasteaine nimetus ja andmed summaarse lubatud heitkoguse kohta tonnides kalendriaastas, kui saasteaine heitkogus on aastas vähemalt üks kilogramm. Arvutamisel on kasutatud Keskkonnaministeeriumi 16.04.2013 kinnitatud juhendit „Metoodika lenduvate orgaaniliste ühendite (LOÜ) sisalduse arvutamiseks kasutatavates kemikaalides ning väljuvates gaasides näidete ja kommentaaridega“. Bong Eesti OÜ tegevusest on lubatud välisõhku väljutada: osoon 0.0131 t/a, tahked osakesed 0,06 t/a, glütseriin (glütserool) 1,294 t/a (lubatud kuni 2017 aasta lõpuni), mittemetaansed lenduvad orgaanilised ühendid 2,3573 t/a, 2-aminoetanool (etanoolamiin) 0,001 t/a (lubatud kuni 2017 aasta lõpuni) Tselloosolid t/a (lubatud kuni 2017 aasta lõpuni), 2-Propanool (isopropüülalkohol) 0,7976 t/a, atsetoon (2-propanoon) 0,3543 t/a, etanool (etüülalkohol) 0,9492 t/a, aromaadne polüisotsüanaat polümeer 0,006 t/a (lubatud kuni 2017 aasta lõpuni), alifaatsed süsivesinikud 1,028 t/a (lubatud kuni 2017 aasta lõpuni). Alates 01.01.2017 kehtima hakanud keskkonnaministri määrus nr 75 „Õhukvaliteedi piir- ja sihtväärtused, õhukvaliteedi muud piirnormid ning õhukvaliteedi hindamispriid“ muutis kemikaalide grupeerimise aluseid, mistõttu jättis Keskkonnaamet loa vormile ajalise piiranguga alles ka seni kehtinud kemikaalide grupid ning nimetused.

Tööstusheite seaduse § 113 lõike 1 punkti 21 kohaselt rakendub muu pinna puhastamine orgaanilise lahusti koguse piirväärtus väljuvates gaasides juhul kui lahustite aastatarbimine tonnides on käitises 2 tonni või enam. Käitisele kohaldub muu pinna puhastamine lahusti künniskogus kuna tarbitav lahusti kogus pindade puhastamisel on 2,523 t/a.

Saasteainete leviku modelleerimiseks kasutati Tartu Ülikooli õhusaaste modelleerimise vanemteaduri Marko Kaasiku poolt koostatud modelleerimistarkvara AEROPOL, võrgulahutusega 10 meetrit. Maksimaalsete ühe tunni keskmiste kontsentratsioonide arvutamiseks varieeriti tuule suundi üle ringi 20° sammuga, tuule kiirusel 10 m kõrgusel vahemikus 0,5-2 m/s ja leiti kontsentratsiooni maksimum igas võrgupunktis. 0,5-2 m/s tuulekiirus iseloomustab vaikset ilmastikutingimust, kus hajumistingimused on halvad. Metoodika vastab Keskkonnaministri 27. detsembri 2016. aasta määruse nr 84 „Õhukvaliteedi hindamise kord¹“ nõuetele.

AÕKS § 101 lg 1 p 1 kohaselt peab paikse heiteallika valdaja tagama, et tema valduses olevatest heiteallikatest välisõhku väljutatavate saasteainete kogused ei ületaks kehtestatud kontrollarvu ega põhjustaks piirkonna välisõhu saastatuse taseme piirväärtuse ületamist. Taotluse kohaselt käitise tootmistegevusest välisõhku väljutavate saasteainete kontsentratsioonid ei ületa tootmisterritooriumi piiril keskkonnaministri 27.12.2016 määrusega nr 75 „Õhukvaliteedi piir- ja sihtväärtused, õhukvaliteedi muud piirnormid ning õhukvaliteedi hindamispriid“ (edaspidi määrus nr 75) kehtestatud õhukvaliteedi piirväärtuseid. Tootmistegevusest väljutatavate saasteainete sisaldused jäävad tootmisala äärel allapoole piirnormi ja ei ületa 15% lubatud piirväärtusest.

AÕKS § 92 lg 3 sätestab, et iga saasteaine hajumise arvutuslikul hindamisel võetakse arvesse kõik käitise tootmisterritooriumil paiknevad heiteallikad ja kõik õhusaasteluba, keskkonnakompleksluba või registreeringut omavad heiteallikad, mis jäävad saasteainete

hajumise arvutuslikuks hindamiseks kasutatava arvutusprogrammi hindamise piirkonda. Kaitise saasteainete maksimaalsed tekkivad kontsentratsioonid maapinnalähedastes õhukihtides on alla lubatud piirväärtuste nii ettevõtte enda allikate koosmõjus, kui koosmõjus mõjupiirkonnas (500 m raadiuses) olevate kaitistega. Summaarsetele osakestele on kehtestatud nii ühe tunni- ($\dot{O}PV_1=500 \mu\text{g}/\text{m}^3$) kui ka 24 tunni ($\dot{O}PV_{24}=150 \mu\text{g}/\text{m}^3$) lubatud piirväärtus. $\dot{O}PV_1$ on arvatud koosmõjus teiste ettevõtetega ja seda ei ületata. Bong Eesti OÜ summaarsete osakeste ühe tunni arvutuslik saastetase on $\dot{O}PV_1=1,43 \mu\text{g}/\text{m}^3$, ja see jääb oluliselt väiksemaks kui on lubatud $\dot{O}PV_{24}=150 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Naabruses olevatel kaitiste andmed summaarsete osakeste $\dot{O}PV_{24}$ kohta puuduvad.

Määruse nr 74 § 14 kohaselt esitatakse LHK projektis andmed kaitise tegevusega kaasneva võimaliku lõhnaaine esinemise kohta, mis võib põhjustada lõhnaaine häiringutaseme ületamise. LHK projekti andmetel kasutab kaitis ainult veepõhiseid värve. Värve kasutatakse siseruumides. Töövahendite pesuks kasutatav aastane lahustikogus on alla 3 tonni. Lahustid ei sisalda eriti intensiivse lõhnaga stüreeni. Tugevaima lõhna lävega on atsetoon, ent seda kasutatakse 0,32 tonni hajutatult aastaringselt kogu tööaja vältel. Sellest tulenevalt ei põhjustata lõhnahäiringuid väljaspool tootmisterritooriumi piire.

Määruse nr 74 § 15 kohaselt tuleb LHK projektis anda müra võimaliku esinemise hinnang, milles esitatakse andmed müraallikate kohta, mis võivad põhjustada normtaseme ületamist. LHK projekti kohaselt paiknevad kaitise kõik müraallikad (ventilatsiooniseadmed jm) siseruumides, seega on ülenormatiivse müra levik väljaspoole tootmisterritooriumi piiri vähetõenäoline.

AÕKS-i kohaselt keeldutakse õhusaasteloa andmisest KeÜS § 52 sätestatud juhtudel. KeÜS § 52 lg 1 p 2 kohaselt keeldutakse keskkonnaloa andmisest, kui keskkonnaloa taotlejal ei ole tegevuskoha omaniku nõusolekut viimase omandis oleva kinnisasja kasutamiseks. Bong Eesti OÜ tõendas Jõe 17, Kohila, kinnistu kasutusõigust üürilepingu esitamisega. Kõnealune üürileping on tähtajaline ja lõppeb 28.02.2020. Teise kasutatava kinnistu Jõe 15, Kohila, üürileping on sõlmitud üheks aastaks, kuid pikeneb automaatselt, kui kumbki pool seda ei katkesta. Keskkonnaamet peab arvestama asjaoluga, et tegevuskoha kasutamise kokkulepped võivad lõppeda või muutuda. Keskkonnaamet peab põhjendatuks jätta tulenevalt HMS § 53 lg 1 p 4 endale õiguse tunnistada käesoleva korraldusega antav õhusaasteluba kehtetuks, kui kaitise asukoha kasutamise õiguslikku alust tõendav kokkulepe lõppeb. Eelnevat arvesse võttes kohustab Keskkonnaamet Bong Eesti OÜd viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 14 päeva jooksul teavitama üürikokkuleppe muutumisest. Tegevuskoha kasutamise kokkuleppe muutmisel või uue kokkuleppe sõlmimisel peab Bong Eesti OÜ esitama Keskkonnaametile uue kokkuleppe või lepingu koopia, tõendamaks tegevuskoha kasutamise õiguslikku alust. Kui tegevuskoha kasutusõigust tõendav kokkulepe lõppeb ning loa andjale ei ole esitatud uut kokkulepet või lepingut, mis tõendab kinnistu kasutamise õiguslikku alust, on Keskkonnaametil õigus õhusaasteluba nr L.ÕV/326862 (osaliselt) kehtetuks tunnistada, kuna puudub tegevuskoha kasutusõigust tõendav dokument.

Õhusaasteloa omamisega kaasnevad käitajal seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Keskkonnaamet ei kanna otstarbekusest lähtudes kõiki seadusandlusest tulenevaid nõudeid õhusaasteloele. Loa omajale rakenduvad kõik asjakohased õigusaktides sätestatud nõuded.

Keskkonnaamet seab õhusaasteloa andmisel töökorraldusliku tingimuse, mis kohustab Bong Eesti OÜd tootmisvahendeid ja ventilatsioonisüsteeme korras hoidma ning regulaarselt hooldama.

III. OTSUSTUS

Käesoleva korraldusega muudetav õhusaasteluba nr L.ÕV/326862 annab Bong Eesti OÜle (aadressil Jõe tn 17, Jõe tn 15, Kohila alev, Kohila vald, Rapla maakond, 79808) õiguse heita õhku paberist kirjatarvete tootmisel eralduvaid saasteaineid. Õhusaasteloaga kehtestatakse heiteallikatele aastased ja hetkelised saasteainete heitkogused ning määratakse seirenõuded.

Lähtudes eeltoodust ja tuginedes atmosfääriõhu kaitse seaduse § 89 ja § 99, Keskkonnaameti peadirektori käskkirja 18.07.2016 nr 1-1/16/287 Regioonide põhimääruse kinnitamine punktide 1.2, Lisa 2 punktide 2.1. ja punktide 3.5.8. ning haldusmenetluse seaduse § 64 lg 2 ja tulenevalt Bong Eesti OÜ 05.06.2017 taotlusest ja korralduses esitatud kaalutlustest

o t s u s t a n:

1. Muuta Bong Eesti OÜ (registrikood 10919862) tähtajatu kehtivusega välisõhu saasteluba nr L.ÕV/326862.
2. Avalikustada Bong Eesti OÜ õhusaasteloa muutmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.
3. Käesolev korraldus jõustub teatavakstegemisest.
4. Välisõhu saasteluba nr L.ÕV/326862 on kättesaadav internetipõhises andmekogus KLIS <https://eteenus.keskkonnaamet.ee/>.

Korraldust on võimalik vaidlustada halduskohtumenetluse seadustikus ning haldusmenetluse seaduses sätestatud korras, esitades 30 päeva jooksul korralduse teatavakstegemisest vaide loa andjale või kaebuse Tallinna Halduskohtusse.

(allkirjastatud digitaalselt)

Sulev Vare
juhataja
Lääne regioon

Saata: Bong Eesti OÜ, Kohila Vallavalitsus.

Marit Kivisild
välisõhu spetsialist
Lääne regioon

